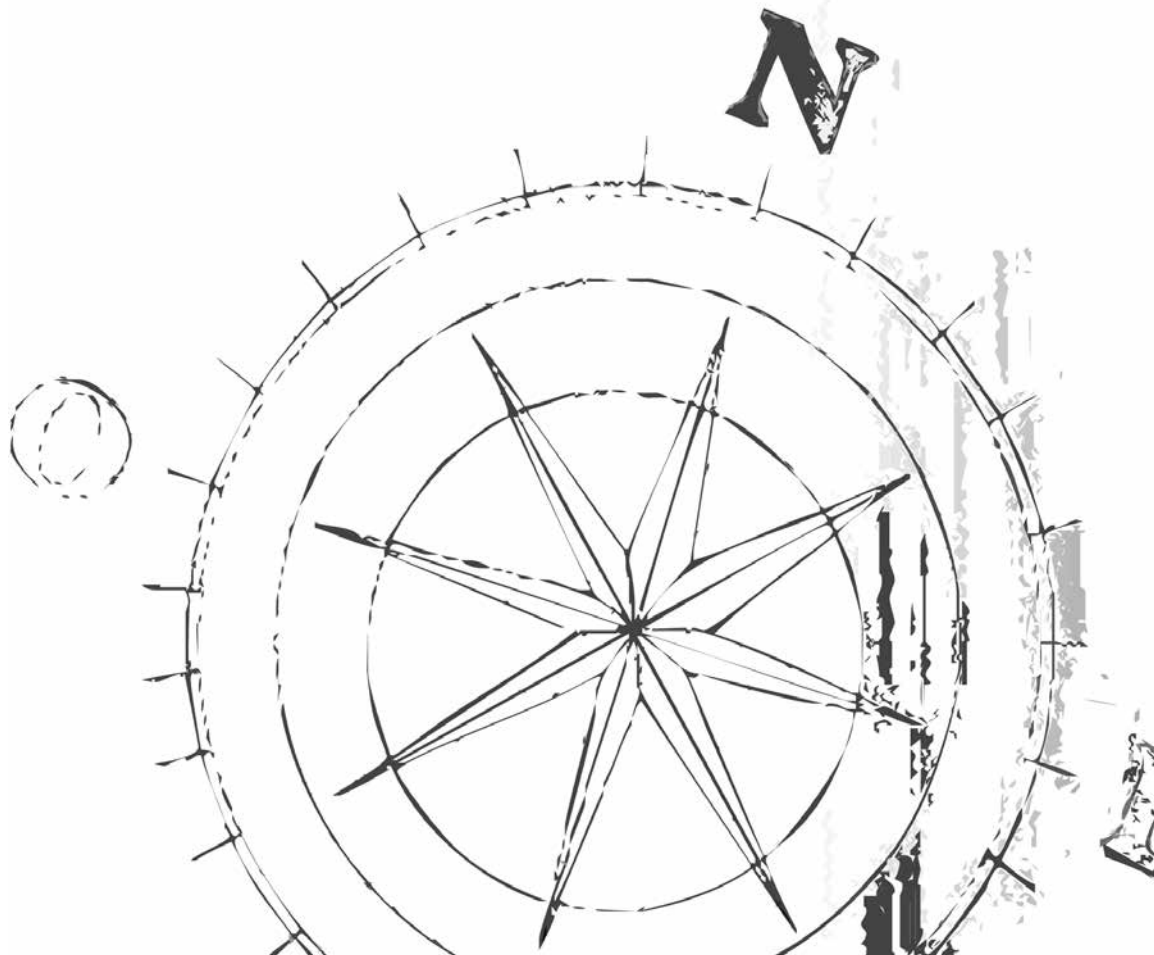

mirmanda

revista de cultura

revue de culture

NÚMERO 9 2014

Mirmanda

Revista de Cultura | Revue de Culture

Web: www.mirmanda.com
 Notícies: <http://mirmanda.blogspot.com>
 E-Correu: info@mirmanda.com
 22, Avinguda de la República
 66270 — El Soler (Rosselló)
 C/ Rocaberti, 29
 17600 — Figueres (Alt Empordà)

Disseny portada revista: Susanna Herrador.
 © Fotografies interiors de *Mirmanda* núm. 9: Oriol Clavera

Directors: Oscar Jané i Eric Forcada

Secretari de redacció: Jeroni P. Faixeda

Consell de redacció: Carla González Collantes, Francesc Guillamet, Joan Lluís Lluís, Geoffroy Lourdou, Brígida Manera, Felip Martí-Jufresa, Joan Lluís Mas, Joan Peytaví, Enric Pujol, Jordi Riba, Gerard Rosich, Bàrbara Schmitt Solà, Xavier Serra, Queralt Solé i Grégory Tuban.

Consell Assessor: Miguel Abensour (Universit  de Paris VII), Jean-Pierre Amalric (Universit  de Toulouse- Le Mirail), Ferruccio Andolfi (Universitat de Parma, editor de la revista Societ  degli individui), Teresa F rrez (Directora del projecte Lletra, uoc), Peter McPhee (Universitat de Melbourne), Marc Lepr tre (Editor de la Revista Idees), Vicent Olmos (Universitat de València, editor de la revista Afers), Olivier Poisson (Conservador general del Patrimoni), Arnau Pons (Editor i escriptor, Mallorca), Patrici Pojada (Universitat de Perpinyà), Simona Škrabec (traductora i escriptora, Eslovènia-Catalunya), Pall Skullason (Universitat de Reykjavik).

Edita: Mirmanda
ISSN: 1957-0201
ISBN: 978-2-9529805-7-9
 Dipòsit legal: L-288-2007
 Impress a Arts Gràfiques Bobal , S L
 Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida - bobala@bobala.cat
www.bobala.cat

Avis: La revista *Mirmanda* no comparteix necessàriament l'opinió expressada pels autors en els articles ni se'n responsabilitza.

Amb el suport de:

Diputació de Girona

Amb la col-laboració de:

Editorial	5
PART I - EUROPA, CATALUNYA I...	
ANTONI MARTÍ MONTERDE Catalunya (Europa)	10
SEBASTIÀ BENNASAR Les fronteres interiors	14
PART II - UNA REVOLUCIÓ DEMOCRÀTICA	
RICARD VILAREGUT Sobre l'encaix europeu d'una Catalunya independent	22
THOMAS PERRIN La Catalogne dans l'Europe. Entre évidence et stratégie	26
PATRICK ROCA Et si on écoutait les Catalans?	34
PART III - LES TERCERES VIES D'EUROPA	
GERARD HORTA Viaranys sociopolítics respecte a la Unió Europea del <i>IV Reich</i>	44
GERARD ROSICH La independència i/de la Unió Europea	56
NICOLAS LÉBOURG L'oferta i la demanda de l'extrema dreta a Europa	70
ENRIC BORRÀS El fracàs europeu de l'extrema dreta al sud del Vallespir	76
PART IV - MIRADES DE FUTUR	
EDUARD GUIU L'energia de Catalunya: tres transicions per al segle XXI	86
CARSTEN SINNER I ÒSCAR BERNAUS La docència de llengües minoritzades: el repte del català a Leipzig	98
VÀRIA (PART V)	
DANIEL ROIG <i>Mirall trencat</i> : cultura popular i relacions transfrontereres entre nord i sud de Catalunya durant els anys trenta	110
ARIELA HOUSE Passar el Pertús sense passaport: l'alternativa dels passis fronterers, 1958-1978.	122
Resums / Résumés / Abstracts	133

*Dóna'm la mà que anirem per la riba
ben a la vora del mar
bategant,
tindrem la mida de totes les coses
només en dir-nos que ens seguim amant...*

Joan SALVAT-PAPASSEIT

Dones i homes de la societat civil, aquella que treballa diàriament, tot sovint dins la desconexió necessària —obligada— de l'activitat política, són els qui componen el camí que es decideix en els temps actuals. Historiadors, economistes o sociòlegs, entre altres, difícilment poden viure d'esquena a l'actualitat. I és que els arguments històrics tenen un pes ínfim, si no és per a evitar possibles repeticions d'errors, però en cap cas per a reclamar un dret o un altre. El dret més acceptable és el de la gent en el moment que sigui. I aquesta concepció de la democràcia, sabuda i vella, és la que cal recuperar i reclamar contínuament si no se'n vol perdre l'essència. La revolució democràtica és contínua, doncs, però també és l'assoliment d'instruments per a no oblidar mai que la societat, precisament, és aquella que es compon per tots i cadascun de nosaltres.

En aquesta observació com a difusors de cultura i sens dubte, també, com a actors del temps que vivim, *Mirmanda* ha sentit la necessitat d'exposar un diàleg de representacions a partir del que està vivint el país. Un país en procés de canvi i evolució constant, un país que reclama obrir camins per a picar pedra envers una democràcia, com a mínim, un pèl més justa i real. Per tant, aquestes pàgines volen oferir això: una mirada del que Europa representa, ha representat i pot seguir representant, en àmbits i aspectes molt diferents. Òbviament, les opinions expressades pels autors —sí, és cert, només hi apareix una sola contribució femenina, i això només és culpa dels mateixos editors

de la revista, fet que mirarem d'evitar d'ara en endavant— no tenen perquè coincidir amb les de *Mirmanda*. Ara bé, cadascuna d'elles aporta una contribució nova a la discussió, a la reflexió general, des de l'angle o el to que sigui.

El present número de la revista ofereix una aproximació a la raó de ser d'Europa per al nostre país, i també l'interès per a Europa de comptar o no, i de quina manera, amb les aportacions —socials, econòmiques, culturals i d'idees en general— que siguem capaços de fer. Per això, tot partint de la mirada més literària, poètica, de frontissa cultural, la revista s'endinsa progressivament en aspectes més complexos, com pot ser la deriva —o no— de l'Europa econòmica, o de l'Europa dels estats, poc interessats a deixar fluir la natura mateixa dels pobles i de les relacions humanes. Fent-se forts, gairebé podríem dir que Europa ha estat segrestada per una idea potser errònia, potser contrària, de l'essència generosa, còmplice, solidària, en què les maquinàries d'Estat cedien a poc a poc poder i pes en benefici de les persones, del fet social. Malauradament, el rebuig a la cessió de l'espai polític també ha revifat una Europa eminentment monetària, com si tot girés només al voltant d'un espai-euro. I si aquest és important, ho podria ser encara més de la mà de les persones que, sentint-se'n partícips, reconegudes, secundades i amb veu real, haurien capgirat la tendència del segle XXI en aquest sentit. Per això, juntament amb la queixa-desig existent, i que es fa palesa en aquestes pàgines, també emergeix l'efecte deriva, com són els extremismes disconformes, les dretes fallacioses que, arreu d'Europa —amb major o menor grau, com veureu—, alimenten les esperances buides d'una part de la població a qui, durant dècades, s'ha alimentat dins la ignorància més absoluta de la realitat, de la història mateixa.

Des del nostre petit món, un món ple de matisos, colors, formes, així com instruments de tota mena, creiem poder projectar un mar de ponts per tal de teixir novament esperances. Aquest cop, esperances sense odi, sinó amb desig de construcció, de canvi, d'il·lusions que, tot i la consegüent desídia, sempre serà ja quelcom més que l'estancament o el no-res.

Per això, l'aportació fotogràfica que acompanya i abraça aquest número de *Mirmanda* és un exemple més d'aquesta mirada local sobre l'univers que ens envolta. Una mirada crua, real, transversal i múltiple de l'espai que s'ubica al cor mateix del nostre país i que representa un fil conductor de la identitat situada entre tradició i futur, entre projecció i possibilitat, o simplement: una llum desitjosa de viure plenament. Aquesta és la mirada d'Oriol Clavera (Barcelona, 1978), un fotògraf crescut i format a Lleida, Barcelona, Osona o al mateix Pirineu, i que ofereix, en el sentit ple de la paraula, part del seu projecte "Pirenaica". I tot i que la natura omple l'objectiu amb què plasma la (ir)realitat que visita, la humanitat i els efectes d'aquesta en el seu entorn, Clavera és un especialista arrelat en l'alternança entre les grisors i els colors, sempre en la seva particular visió de país, amb una virtuositat excelsa.

Mirmanda, a 31 de desembre de 2014